

TARQOQ SKLEROZ DIAGNOSTIKASIDA MCDONALD
MEZONLARINING AXBOROT QIYMATI: KLINIK KOGORTADA
SEZGIRLIK VA O'ZIGA XOSLIK TAHLILI

Yakubova Marhamat Mirakramovna., Rizaqulov Valijon Alisher o'gli

Toshkent davlat tibbiyot universiteti

Kirish. Tarqoq skleroz (MS) diagnostikasi vaqt o'tishi bilan evolyutsiyalanib, eng so'nggi 2017-yilgi McDonald mezonlari klinik amaliyotga keng joriy etildi. Ushbu yangilanish simptomatik lezyonlardan tarqoqlikni isbotlashda foydalanish hamda oligoklonal tasmalarni diagnostik mezon sifatida qabul qilish kabi muhim o'zgarishlarni o'z ichiga oladi. Biroq, turli populyatsiyalarda ushbu mezonlarning diagnostik aniqligi bo'yicha ma'lumotlar hali ham to'liq emas. Ushbu tezisning maqsadi 2017-yilgi McDonald mezonlarining klinik izolyatsiya qilingan sindrom (KIS) bosqichidagi bemorlarda MS ni erta aniqlashdagi samaradorligini baholashdan iborat.

Metodlar. Tadqiqot retrospektiv kogort tadqiqoti dizaynida o'tkazildi. 2012–2017-yillar oralig'ida uchinchi darajali tibbiyot muassasasiga KIS tashxisi bilan murojaat qilgan 93 nafar bemorning tibbiy yozuvlari tahlil qilindi. Bemorlarning demografik ma'lumotlari, boshlang'ich klinik ko'rinishi va magnit-rezonans tomografiya (MRT) natijalari to'plandi. 2017 va 2010-yilgi McDonald mezonlari bo'yicha sezgirlik, o'ziga xoslik va umumiy aniqlik ko'rsatkichlari hisoblab chiqildi hamda statistik jihatdan taqqoslandi.

Natijalar. Tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki, 2017-yilgi mezonlar 2010-yilgi versiyaga nisbatan sezgirlikni sezilarli darajada oshirgan (75,0% ga qarshi 14,6%, $p < 0,0001$). Shu bilan birga, o'ziga xoslik ko'rsatkichi pasaygan bo'lsa-da (47,1% ga qarshi 100,0%, $p < 0,05$), umumiy aniqlik sezilarli darajada yuqori bo'ldi (67,7% ga qarshi 36,9%, $p < 0,0001$). Yangi mezonlar

boshlang'ich bosqichda MS ni aniqlash imkoniyatini sezilarli darajada yaxshiladi (40,8% ga qarshi 9,9%, $p < 0,0001$) .

Muhokama. Olingan natijalar 2017-yilgi McDonald mezonlarining asosiy afzalligini — kasallikni erta bosqichda aniqlash orqali "terapevtik oyna" imkoniyatini kengaytirishini tasdiqlaydi. Sezgirlikning yuqoriligi klinik amaliyotda erta tashxis qo'yish va davolashni o'z vaqtida boshlash uchun muhim omil hisoblanadi. Biroq, o'ziga xoslikning pasayishi differensial diagnostikada, xususan, MS ni taqlid qiluvchi boshqa demiyelinizatsiyalovchi kasalliklardan ajratishda ehtiyotkorlikni talab qiladi. Shu bois, tashxis qo'yishda MRT va klinik ko'rinish bilan birgalikda qo'shimcha biomarkerlardan (masalan, neyrofilament yengil zanjiri) foydalanish istiqbolli yo'nalish hisoblanadi.

